

MÜSLÜMAN TÜRKLER VE İNGİLİZLER *

Yazan: **Ergeş UÇKUN****

Yayına hazırlayan: **Orhan SÖYLEMEZ*****

Bir kaç yıldan beri elime geçen Türk gazetelerinde Müslüman olan İngilizlere ait makaleler okumaktayım. Önceleri, İslamiyet'i seçen kızlardan söz edilirken şimdilerde erkeklerin ve hatta şarkıcıların adı geçmeye başladı. İslamiyet'in yeni üye kazanması elbetteki iyi bir olaydır. Ancak, İngilizlerin müslüman olmaları beni endişeye düşürüp bu makaleyi yazmama vesile oldu ve Türk-İngiliz ilişkileri gözümün önüne gelmeye başladı.

Bilindiği gibi tarih ilminin yaratıcısı ve hamuru olan Türk Milleti, Asya, Afrika ve Avrupa'da binlerce yıl süren gün-batmaz devletler kurup kendi galemrevlerine adalet ve birlikte yaşama düzeni yerleştirmiş ve asırlar boyu bunu aksatmadan yürütmeyi başarmış tek millettir.

Kuzey Afrika, Doğu Avrupa ve Asya'da, Moskova'dan Pekin'e, Delhi'den Bağdat'a ve İsfahan'dan İstanbul'a kadar öyle bir şehir yoktur ki Türk taht-ı revân¹ girmemiş ve kurulmamış olsun. Sözü geçen bu üç kıtanın belli başlı kentlerinde göze çarpan ne kadar köprüler, su kemerleri, altın kubbeli minareler ve mescidler var ise istisnasız olarak Türk'ün emeği, Türk'ün parası ve Türk zevkiyle kurulmuştur. Şimdiye kadar bu rekoru kıran bir tek millet mevcut

* **Tartuq:** Bu yazımı, İngiliz Casusluk Şebekesi'nin ağına düşerek vatan, millet ve namusları uğrana can veren Türk ve müslüman şehidlerin aziz ve mübarek ruhlarına armağan ediyorum. Vasil eyle ya Rabb'ül-âlemin.

** 70 Uncle Pete's Road. Robbinsville, NJ. 08691 U.S.A.

*** Dr., M. Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi Araştırma Görevlisi.

¹ Yürüyen taht.

değildir ve olmayacaktır da! Peki, bu koskoca dev nasıl çöktü? Bu yüce varlık nasıl yıkıldı? Bu parlak güneşi hangi bulutlar örtebildi? Bütün dünyayı velleveye veren bu kasırga yer yarılıp içine nasıl düştü? Nasıl binlerce senelik tarih havuza atılmış taş gibi sessizliğe gömülüverdi?

Her olgun meyveyi çürümeye iten bir mikrop vardır. Eğer bakımda ihmal varsa o güzelim "Kızıl elma"ya yerleşen mikroplar tohum saçıp çürütür ve iskelete çevirir. Aynı şekilde son dört yüz yılın içinde Türk'ün Kızılelma'sına da İngiliz mikrobu dadanarak kemirmeye başladı ve iskeletini çıkardı.

İngiliz milleti dünyanın en bencil ve mütecessis milletidir. Yılan ve çıyan gibi yerin altında gezmeyi sever, karanlıklardan hoşlanır. Kendisinden başka hiç bir kişi, zümre veya mahluka hayat hakkı tanımaz; daima "Rabbena hep bana" der. İngiliz'in dostu yoktur. Çünkü kendi çıkarı her şeyden önde gelir. Dilinin dibinde bin dili ve yüzünde bin maskesi vardır.

Orta Asya akınlarından Çanakkale yenilgisine dek Türk Milleti'nin tarihini ve Türk-ü-Moğol başarılarını ilmî şekilde inceleyen tek millet de yine İngilizlerdir. Onlar, Türkler gibi şanlı ve zengin olmanın tek çaresinin Türkleri parçalayıp yok etmek olduğuna yürekten inanan insanlardır. İngiliz'in olduğu yerde Türk olmamalıdır.

Bir milleti yok etmek için ilkin o milleti A'dan Z'ye kadar her şeyi ile tanımak, incelemek ve zayıf noktalarını bulup o noktadan eritmek gerekir. Son dört yüz yılın içinde Türklerle karşı yapılan işlem işte budur. İlk önce her taşın arasına girebilecek ve her türlü sıkıntıya dayanıklı, ser verir sır vermez kabilinden bir casusluk şebekesi

kuruluyor ve her türlü maddî fedakârlıklarla desteklenerek Türk-İslam dünyasına dağıtılıyor.

Bu yazıda günümüze kadar su yüzüne çıkan meşhur İngiliz casuslarından üç kişinin faaliyetleri hakkında biraz bilgi verilecektir. Bunlar sırasıyla;

Mr. Hempher veya **Hemperry**: Kendi itirafnamesini yazmıştır; İngiliz Casusunun İtirafnamesi.

Mr. Lawrence veya **Lawrence of Arabia**: Altın yüklü gemisiyle İskenderiye benderine yerleşerek Bedevî Arapları Osmanlı'ya karşı kıskırtıp İslam'ın çöküşünü sağlamıştır.

Mr. William Campbell, Sind vadisinde yaşayan yarı Turanlı, yarı Hindu geleneğindeki halkları destekleyip Anglo-Rus'un pençesine henüz düşmemiş olan Horasan veya Güney Türkistanı zapt eyleyip Türklerin son kalıntısını da ortadan kaldırıyor. Bu hikâyeyi Amerikalı yazar Prof. Louis Dupree'nin Afghanistan adlı kitabından öğreniyoruz.

Mr. Hempry (takma adını bilmiyoruz) Osmanlı Devleti'ne iki sefer geliyor. Birinci vazifesi genç yaşta İslam hüviyetiyle İstanbul'a yerleşip mahubiyet kazanmak, Arapça, Türkçe ve Farsça gibi Osmanlı idaresindeki yerlerde kullanılan dilleri öğrenmektir. Parlak ve yakışıklılığı sayesinde bu işi tahminlerden daha ötede beceriyor ve kısa zamanda "mahbub'ül-kulub" oluyor. Hatta o derecede ki İngiliz Sömürgeler Bakanlığı'na gönderdiği bir raporda, "Gizli servise devam ederken birisi livata isterse ne yapmalıyım?" diye soruyor ve "İngiliz çıkarları gerektiriyorsa evet" cevabını alıyor.

Hemphery, birinci seferinden fevkalâde başarıyla dönüyor ve ana vazifesi olan "müslümanların zayıf noktalarını tesbit ederek on dört maddelik bir raporla İslam'ın geleceğine bir kara perde çekiyor". Sonunda bu on madde: Divide and Rule (Parçala ve Hükmet) hülâsasıyla tatbikata konularak istenilen hedefe ulaşıyor. Parçala ve Hükmet formülü yalnız Türkleri değil, Asya, Afrika, Avustralya ve Amerika kıtalarında yaşayan bütün yerli halkları aynı şekilde yok ederek varlıklarının zabt-ü gasbına yol açıyor ve hâlâ devam etmektedir.

Velhasıl, birinci seferinden medrese ünvanı kazanan Hemphery artık rahattır ve her yere girebilir durumdadır. Zira ikinci seferini yaparak bu sefer vazife icabı Bağdat'a yerleşip buradan faaliyete başlıyor. Bağdat ve Necef-i şerifin mezhep bakımından ayrı ayrı önemleri vardır. Yani istismâra müsait noktalar ve kişileri bulmak mümkündür.

Hemphery, ikinci seferinde aradığını bularak Yemenli Necdî bin Vahap namlı bir gençle tanışıyor. Necdî bin Vahap hareketli ve dalgalı düşünen şöhret-taleb (şöhret düşkünü) ve göstermeciliği seven bir kişidir. Hemphery bu noktadan hareket ederek muhalefet hislerini kamçılama devam ediyor. Bununla da kalmayıp Necdî'yi Sophia ve sonradan Safiye namlı bir hıristiyan kızla tanıştırtarak siğa yapıyor. İslamiyet'e aykırı şeylere alıştırtıyor ve hatta kendisini Necdî'nin kölesi şeklinde tescil ettirip Arapların ileri gelen ailelerinin içine girerek inceleme fırsatına kavuşuyor. Vahabî tarikatı işte bu şekilde ve Hemphery'nin çizdiği çizgiler çerçevesinde Necdî bin Vahap tarafından kurularak nam kazanıyor ki bundan sonrası malumdur.

Türk dünyasını yıkmayla vazifeli üçüncü İngiliz casusu, **Mr. William Campbell**'dir. Anglo-Rus anlaşmasıyla İngiliz himayesindeki Ruslar, Ural dağlarını aşıp Türkistan Hanlıklarını ardarda yıkarak Viladisvüstük'e ulaşırken, İngilizler de Osmanlı ile Hint-Moğul Türk imparatorluklarını tamamen ortadan kaldırarak Güney Asya'yı teslim aldığıında hâlâ Türk olarak kalan Horasan (bu günkü Afganistan) veya Güney Türkistan bir çok desiselere rağmen ayakta idi ve Hayber'den ta Amuderya'ya kadar olan sahada **Kabil ve Zabil Hanlığı, Kunduz Hanlığı, Aybek Hanlığı, Taş Korgan Hanlığı, Belh Hanlığı, Şibirgan Hanlığı, Andkhoy Hanlığı, Derzab Hanlığı, Seripul Hanlığı, Meymene Hanlığı ve Herat Hanlığı gibi Türk hanlıkları** eski geleneklere uygun ber-devam (yaşamakta) idiler. Bir İngiliz subayı olan **Mr. William Campbell**, ilk olarak Sind vadisinde yaşayan Penc-ab ve Puncab Sihlerini² Kandahar şehrini feth etmeye teşvik ediyor ve kendisi de baş kumandan olarak bu savaşa katılıyor. Hatta yaralanıyor da. Neticede gafil avlanan Kandahar halkı teslim oluyor.

Afganistan'da şu günlerde cereyan etmekte olan hadiseler de yüzlerce yıl önce aynı yerde aynı gaye ile kullanılan **Campbell planının devamı** olup yine Patanları kullanmak suretiyle tatbik edilmektedir. Zira Sind vadisinin ahalisinden teşkil edilip Tâliban yani Talebeler adı verilen Batılılar ve İngiliz himayesindeki bu teşkilat Campbell'in izinden Kabil'a doğru ilerlemektedir.

Talebelerin güney doğuda ilerleme kaydetmesi, Batılı basının propaganda yaptığı gibi bir **askeri başarı değildir**. Buralarda ta

² Büyük göçlerde Orta Asya'dan Hind karesine yerleşen, saç ve sakal gibi beden tüylerini, doğumdan ölüme kadar uzatan, iri yapılı ve beyaz tenli, türbanlı bir çeşit Hintli.

savaş zamanından beri Batılılarca himaye edilmiş Patanlar ve Puştunlar vardı. Bunlar aynı maksatla yeni kurulan Tâliban'a kucak açıp onlara silahlarıyla birlikte katıldılar. Herat'ın düşmesi ise, **Herat Valisi İsmail** hem Kuzey hem Güney hem de tüm Afganistan'ın işine yaramadığı için taraflarca düşürülmüştür.

Aklı selim der ki, arkalarında kim olursa olsun koskoca Rus İmparatorluğu'nu yıkmayı başaran Mücahitlerin bir avuç parlak yüzlü talebelere yenilmesini düşünmek saflık olur. Evet eski **Campbell planı** işletilmektedir. Düzen ve tatbikat da aynıdır. Ancak bu sefer yerliler eski yerliler olmayıp ellerinde silah tetikte bekliyorlar. Satılmışların nereye kadar gidebileceğini seyreliyorlar.

Galiba, Takdir-i İlâhi Bosna, Azerbaycan, Çeçenistan, Ön Asya, Kabil ve Tacikistan'da Batı çıkarları uğruna dökülen milyonlarca mazlumun kanını Asya kurbanı olarak Kabil edip, Firavun, Nemrud ve Bolşevik tantanasına artık yeter dediği gibi, yerdeki zulümlerine doymayıp felekiyata üslenen ve Tanrı'nın mahluklarına bulutların arkasına gizlenerek zulüm yağdıranlara da, yeni bir **Tayren Ebabil** gönderip kimin kuvvetli olduğunu yine burada, insanlığın müzesi sayılan Afganistan'da bu sefer Batılılara göstermek istiyor gibi. El-gaybu-indallah.

Tacik olan **Rabbani** ile **Mesut, Barzani** ile **Apo** gibi Batı'ya aldamp binlerce sene kader birliği yaptığı kendi halkına ihanet etmektedir. Zannederseniz bunlar da ilk fırsatta Herat Valisi İsmail'in akıbetine uğrayacaklar; sonra da halklarına dönüp af istemek mecburiyetinde kalacaklardır. Nitekim en doğru yol da budur.

Campbell planının bir kez daha Batı'ya ulaşması ve **Afgan esaretine** geri dönülmesi, kendilerini her şeyin üstünde sanan Batı

dünyasının rüyasıdır. Ancak artık bu düşlerini Hz. Yusuf'a yordurmalılar. Çünkü **artık o sistem öldü, kuyruğunu dikti, geberip gitti ve leşini kargalar yedi**. Allah'ın iradesine tepeden bakmalar, ceberrut kuvvetler, uydular ve atomlar, geçici olarak başarılı olsalar da eskiyi geriye getiremeyeceklerdir.

**Çırağrâ ki izzed ber firûzed
Herânkes pûf koned rişeş besûzed**

Yani Allah'ın yaktığı çırayı söndürmek için üfürenin sakalı yanacaktır. O kadar.

Hikâyemize dönecek olursak; Sihler ile Kandahar'ı feth eden Campbell, bu sefer Sihleri başından atmak için yine Sind Vadisi yerlilerinden, ki yukarıda söylediğimiz gibi yarı Turanlı yarı Hintli sayılan, Şir Ali namlı bir müslümanı Sihlere karşı ayaklandırıp bu sefer Şir Ali ordusunda yine baş kumandan sıfatıyla savaşıyor ve kolaylıkla Sihleri ülkeden çıkarıyorlar. Bu tarihten sonra **artık Campbell generaldır ve müslüman ismi alarak General Şir Muhammed adı altında Genel Kurmay başkanıdır ve Türkistan adını tarihten silip, Afganistan adıyla yeni hâil (tampon) bir devlet (Buffer State) kurmuştur.**

Campbell, Şir Ali'den Emir Abdurrahman'a kadar beş Afgan kralına General Şir Muhammed Han adı altında Genel Kurmay Başkanlığı yapmış ve burada kurduğu kuvvetli orduyla Güney Türkistan'ın istilasına devam edip, Türkistan hanlıklarını **Afgan Krallığı adına** tek tek yok ederek nihayet Mevlana Celaluddin Hazretleri'nin yurdu olan Belh-i şerife yerleşmiştir. Bu şekilde **Türkistan'ın ve Türklüğün göbeğini** kendine karargah yapan General William Campbell veya namı diğer Şir Muhammed Han (halk arasında Şir Han) ölünceye kadar (1866) orada kalmıştır.

Ondan sonra hangi İngilizin hangi namla onun yerini aldığını Allah ile İngiliz Kabinesi'nden başkasının bilmediği gibi **Afgan Kralları'nın da gerçek isim ve hüviyetlerini bilen yoktur**. Çünkü bu olaydan önce İran, Turan ve Hindistan'da Türkler vardı. Bu insanlar Türkistan'a yalnız fetih için girmediler. Ana gayeleri, Türkleri ve Türklüğü yok etmek idi. Topraklarımıza ve su başlarına Sind Vadisi'nden getirdikleri **Patan nakilini**³ yerleştirirken, yerli halka (Türk, Tacik, Hazara, Baluç, Halaç ve Zazalara) dünyada benzeri görülmemiş işkenceler yaptılar ki ekseriyetini kendi gözlerimle görmüşümdür.

İlk okuldayken, okulumuz Hükümet Konağı'na bitişikti. Okuldan çıkarken duyduğum feryatların ne olduğunu bilmek için çok da yüksek olmayan duvara çıkar, duvara at gibi binerek işkence olaylarını seyredirdim. Bunların neden yapıldığını o zamanlar anlamazdım; ama şimdi anlıyorum ki halkımıza ne kadar insanlık dışı işkenceler yapmışlar ve yine anlıyorum ki bir Asyalı ister müslüman olsun ister tersa bu işkenceleri asla yapamaz. Yapanın adı her ne kadar Afgan ise de arkada meğer başkaları varmış.

Şahit olduğum işkence çeşitlerini bir kısmını dikkatlere sunmak istiyorum:

İşkence yapılan kişilerden birisinin hâli hâlâ aklımda ve gözümün önündedir. Bu kişi devlete karşı isyan etmiş ve şâki olmuş. Sonradan öğrendiğime göre ilk isyan sebebi, namus ve mülkü taarruza uğramış ve devlet mensupları tarafından tutuklanarak hapse atılmış. Hapisten duvarı delerek kaçmış ve ondan sonra da yol

³ Eski Hindistan (Hint+Pakistan)'ın Sind Vadisi'nden Cenubî Türkistan'a İngiliz'in getirdiği Puştun veya namı diğer Afgan göçmenler.

keserek intikam almaya başlamış. Bir çoğunu bu kişiye yapılan işkencelerin teşkil ettiği azaplar şunlardır:

Kın veya halk tabiriyle Kınağ:

Kişinin ayak ve kol gibi ikili gövde parçaları kalın bir iple sıkıca bağlanır ve kısılcaca alınarak yavaş yavaş sıkılır ve gerektiğinde kemikler ezilinceye kadar devam eder.

Burgulama:

Vücudun tek bir parçası, meselâ kol, ayak, bel vs., kısaca bağlanır ve burularak kanın akışı durdurulur. Aşağı tarafa kan geçmediğinden önce sararır, ağarır ve sonra morararak kararır. Bu işkence genellikle, bedeni işlemez hâle getirinceye kadar devam eder.

Pâne:

Yine vücudun hareketli parçalarından ikisi kalın bir iple bir birine sıkıca bağlanır ve arasına tahta veya demir (bu iş için hazırlanmış aletler) takozlar yavaş yavaş çakılır.

Çahar berdâr (Çar-vardar):

Bir kişiyi dört kuvvetli adam, hayvan derisini çeker gibi kol ayaklarından çekerek masa gibi çok yüksek olmayan bir şeyin üzerinde gererler ve diğer iki kişi de iki yanından sırayla kamçulamaya başlar. Mazlumun gâh arkasını ve gâh karnını çevirerek koyun barsağından örülmüş ve parmak kalınlığındaki kırılmaz kamçılarla dövmeye devam ederler. Bu işkencelerde bayılanların başlarına bir kova soğuk su dökerek ayılıp yine devam ederler. İşkencede ölenler az değildir.

Göz oyma:

Bu hadiseyi kendim görmedim, fakat Afgan Kralı Emir Abdurrahman günde bir çahar-yek yani dört libre göz çıkarırmış. Prof. L. Dupree, Afganistan namlı kitabında Emir Abdurrahman'ı General William Campbell'in yetiştirdiğini yazar. Evet, çırak ustasını geçmezse ustanın adı tutulmazmış. Doğru değil mi?

Hâsi ve biçme:

Bu hadiseyi de kendim görmüş değilim. Erkeklerin barsaklarını çıkarmak işi yalnız Abdurrahman'a mahsus olmayıp Nadir ve Zahir Şah zamanında Türkistan'a Reis-i tanzime-yi Türkistan ünvanıyla gelen ve hatta Türkiye'de tahsil yapan ve Anadolu Türkçesini iyi bilen Muhammad Kul Muhmend isimli kişinin ihtisasıdır ve maalesef en çok Türk barsağı çıkarmıştır.

Yumurta ezmesi:

Erkek kişinin yumurtası tutularak kamçı sapı veya başka sert bir şeyle dövülerek ezilirmiş. Bu hadiseyi de görmedim; fakat yumurtası ezilen kişiden işittim. Bu usul yine Muhammed Kul Muhmend ve askerleri tarafından, Rus işgalinden kaçıp Afganistan'a geçen Türklerden altın ve mücevherat rüşvet almak için tatbik edilmiştir.

Lenger:

Bir kişiyi duvar veya benzeri bir şeye bindirip iki yana uzanmış ayaklarına kum torbaları asmaktan ibarettir. Torba sayısı gittikçe artar. Söylediklerine göre işkencelerin en kötüsüdür.

Tırnak sökme:

Canlı ve yaşamakta olan bir kişinin tırnağını bıçak, çakı veya pense gibi kaba aletlerle zor kullanarak çıkarma işlemidir. Güney Türkistan'da nakiline, mal ve mülkünü vermek istemeyen Türk, Tacik ve Hazaralara tatbik edilen günlük olaydır.

Tenasül uzvunu kesmek:

Bu iş sünnetin büyüğüdür. Şu farkla ki çocuklara yapılmaz da büyüklere yapılır ve aynı zamanda derisi değil alet-i tezkirin tümü dipten kesilir. Horasan'da erkekliğin cezasıdır. Bu iş Meymene'de (Feryab) Puştun olan emniyet amiri tarafından bir Türk'e yapılmıştır. Şöyle ki:

Söz konusu Türk'ün güzel bir hanımı vardır. Kumandan karıyı boşamasını istiyor. Adam Kabil etmiyor ve aynı zamanda emniyet amirine sövüyor. Neticede balta sünnetiyle karısı zorla elinden alınıyor. Zavallı adam, kesilen uzvunu Kabil'e getirip dâdhaklık (Adalet istiyorsa da) yapsa da kişi dinlenmez. Adamın kara çaputtan yapılan zeker torbasını görmiyen yoktur. (Hadise 50'li yılların sonuna doğru olmuştur.)

Kol ve ayak kesilmesi:

Evet şeriatte "vessarigu vess arikatu, fakta'u eydiyehuma" buyruğu vardır, yani erkek veya kadın hırsızın ellerinin kesilmesi emredilmiştir. Bu emir ancak suçun isbatından sonra mahkeme kararıyla uygulanır. Güney Türkistan'da bu işi hırsızlar gasp için yaparlar. Onların dikkatini çeken iyi bir atınız veya başka bir şeyiniz varsa ve onlara bedava vermezseniz evinizin kapısına bir tencere getirip çevirirler ve tencerenin içinde sizin daha önceden bastığınız ayak iziniz vardır. Bu demek oluyor ki güya siz bir başka yerde

hırsızlık yapmışsınız da onlar izinizi takip ederek evinize getirmişler. Bu kadar. Hakim onlar, kadı onlar. Elinizi keserler vesselam.

Bu adamın eli bileğinden değil de dirseğinden kesilmişti. Omuz çıkıntısından başlayarak adamın bázusunu (pazusunu) ilkin kalın bir iple yukarıdan aşağıya doğru milimi milimine sıkıca sararak dirseğe kadar boğdular. Bir yanda da kara bir kazanda kızarmakta olan sıvı yağ vardı. Kalabalık bir gurup güya adliye mensupları, başta iri yapılı, gür sakalı ta göbeğine kadar uzanan fırûze gözlü, dişleri çok beyaz ve bakımlı kazı (kadı) olmak üzere bir kaç kişi bu işi yaptılar. Burgulanan el, cellat tarafından dirsekten kesilerek saygısızca yere atıldı ve kesilen dirsek kızgın yağa batırılarak dağlandıktan sonra adamı götürdüler. Adam ağlama sızlamayla kesilmiş elinin kanını akıta akıta onlarla gitti, yani içeriye girdiler ve ben de duvardan inip acayip bir halet-i ruhiye ile evime döndüm.

Sonraki yıllarda yaşadıkça gözlerim hep o kadıyı aradıysa da göremedim ve onun yapısında mavi gözlü, dişleri son derecede bakımlı bir Afgan görmedim. Afganlar yanı Hintliye benzer, esmer yani hafif kara renkli olurlar. Kara olmayan Zaza veya Zaziler yine Kandahar'da yaşayan Halaç veya Hılci (Ghilji, Ghilzi)ler de vardır; ama hiç birinin gözleri mavi ve dişleri inci gibi bakımlı ve beyaz değildir. Şimdi anlaşılıyor ki kadı efendi Mr. William Campbell veya namı diğer Şir Han'ın amcası olmalıdır. Vallahu âlem.

İhtinak veya Hafek (Boğarak öldürme):

Boğularak ölme şerefi yalnız Türkistan eşrafına aittir. Eski hanlarımızın hemen hepsi bu şekilde can vermişlerdir. Bunlardan bildiğim ve yakînen bilgi sahibi olduğum zatların başında Türk Hanları'ndan Meymene'nin en son Hanı Ahmet Kul Han gelir. Ahmet

Kul Han aynı zamanda Abul Hayri ve Nazar Muhammed Nava kardeşlerin babasıdır. Ahmet Kul Han Kabil'a getirilerek Ergi Şahi veya Kasr-ı Dil-küşâh denilen kasırda ağzına yastık basılarak şehit edilmiştir.

Tacik savaşçılarından ve Amanullah'ı devirip padişah olan Pervan veya Kühdamenli Habibullah Han (Afganlıca Baça-yi Saka veya Sakaoğlu) Kuran'a mühür basılarak barış görüşmeleri için Kabil'a davet edilmiş, Kuran'a basılan mühüre inanıp dağdan Kabil'a inen Habibullah Han Han (Sakaoğlu) yakalanarak Ahmet Kul Han'ın akıbetine uğrayıp yastıkla boğularak şehid edilmiştir. "İnna lillahi ve inna ileyhi raciün."

Takriben altmış yıl sonra yani bu yıl (1995), Hazaraların lideri kahraman mücahid Ali Mezarî Efendi, Tâliban gurubunun yeminli davetine inanarak barış görüşmeleri için gittiği yerde yakalanarak **Sakaoğlu**'nun akıbetine uğruyor ve yanındakilerle beraber şehid ediliyorlar. İşte Campbell planından yeni bir numune daha.

Tesemmüm (Zehirleme):

Bu da Türkistan'da tatbik edilen sessizce eşraf öldürme işidir. Ağzı pehlivan (bilge) ve halk arasında sözü geçen kişiler sistem tarafından zengin edilmiş kişilerin evine her hangi bir merasim için davet edilir ve zehirlenir. Eski Katağan ve Badahşan bölgesi eşrafından Şah Abdullah Badahşî namı kişi, Bağlan Vilayeti'nden Nazir Kul Han (aslen Meymeneli) ve Meymene'den Nazir Kul'un babası Rûzi Kul Kervanbaşı, Andhoy'dan Kurban Çal ve Kızıl Ayak'tan merhum Kızıl Ayak Halifesi (hazır Türkiye'de bulunan Abdul Kerim Mahsum'un dedesi) bu şekilde şehit edilmişlerdir; fakat ölüm sebebini

bilenler azdır. Kızıl Ayak Halifesi (isimleri Abit Han olsa gerek)'nin bir hikâyesini anlatayım:

Ellinci yılların başıdır. Öğretmen Okulu'nda hastalanarak Kabil'daki Ali Abâd Hastahanesi'ne kaldırıldım. Tesadüfen Halife Hazretleri de orada imişler. Bu hastahanedeki mide barsak (dahiliye) bölümünün kurucusu ve Türkiye'den gelme Prof. Tefik Usar adlı muhterem bir zat da vardı. Bize iyi muamele ederdi. Tefik Bey aynı zamanda Kral'ın da has doktoru idiler. Tefik Bey, Halife'yi tesemmüm edeceklerini (zehirleyeceklerini) sezmiş ve buradan çabuk çıkarılması için derhal etraftakilerle haber göndermişti. Halife bunun üzerine kaçırılmak suretiyle hastahanedeki çıkarıldı ve dağdan aşırılarak Bağ-ı bâla (Türkistan yolu üzerinde)'den Türkistan'a yollandıysa da müteakip yıllarda duyduğuma göre yine zalim yapacağını yapmış.

Afgan Hükümeti'nin hâmesi yalnız İngilizler değildi. Düşman görünse dahi Ruslarla sıkı işbirliği yaparlardı. Rusların Afganistan'a gelmesinde yine onların eli var ve Ruslar Afganistan'a gelmeden evvel Türkistan safhasında ve Hazara bölümünde ne kadar Sahib-rüsuh yani sözü dinlenen kimseler varsa yine Afgan doktorların eliyle zehirlenmek suretiyle yok edilmişler. Böylece Ruslara meydan hazırlanmıştır. Bu şekilde şehit olan yurttaşlarımızdan bazıları şunlardır:

1. Ahmet Kul Han oğlu Nazar Muhammed Nava; 2. Ahmet Kul Han oğlu Ebul Hayri Han Hayri; ve 3. Yusuf Süleyman.

Bu adamlar bir Puştun'un evinde zehirlenmiş değiller. Ne yazık ki bir tanıdık veya akrabasının evinden rahatsız dönüp ekseren kendi

evlerinde can veriyorlar ve bazen de uzun vadeli ilaçlarla hastalık devam edip sonra hayata göz yumuluyorlar.

Kabil, Kühdâmen, Hazaracat, Katağan, Badahşan, Kunduz, Aybek, Taş korgan, Mezar-î şerif, Belh, Akça, Şibigan, Sarıpul, Sançayrek, Andhoy, Derzap, Gurzivan, Meymene, Almar, Kaysar, Herat, Kandahar, Gazne, Ferah, Çağansur gibi büyük şehirlerde binlerce ma'sum ve nakılın olmayan yerli halk bu şekilde sinsice şehit edilmişlerdir.

Katliam veya bir köyü toptan yok etme işlemi:

Bu iş son yüz yılın içinde Doğu ve Garbî Türkistan'da olduğu gibi Güney Türkistan'da da sık sık rastlanan olaydır. Bunların benim yaşadığım devreye tesadüf edenleri şunlardır:

1. Luh Tugay katliamı; 2. Dayzengi katliamı; 3. Şibigan (Cevzican)'da bir düzine Türk'ün diri diri yakılması.

Bu olayların hepsi Zahir Şah'ın zamanında ve takriben kırk yıl önce yani Ruslar gelmeden yarım asır önceki olmuştur ve benim gençlik zamanlarıma rastlar. Her üç olaydan da etkilenerik bir dosta samimî olarak şunları yazmıştım:

Dayzengide qırıldı Hazaralar
Dil-küşâ (kralın yeri)'da oynadı mekkareler
Açma dostum açma ağır yaralar
Qanayanlar yağır mı ya çıpqan mı?

Luh Tugay'da boğuzlandı qarri yaş (ihtiyar genç)
Dil-küşâ'ya ketirdiler bir qap baş
Kelleler tepilip qırıldı pâş pâş
Qasırdaki cellat mı ya sultan mı?

.....
.....

Şibirgan'da erkek hatın on Özbek
Öldürülüp yaqılğanı yalğan mı?

Kırk yıl sonra şu bir kaç senenin ve hatta ayların içinde yine aynı kollar ve aynı kurçaklarla (hilelerle) yapılan katliamlar da şunlardır:

1. Çındavul katliamı; 2. Banyan katliamı; 3. Avşar katliamı.

Dikkat edilirse, hem Rus-Afgan savaşında hem de savaş sonrasında bu güne kadar **Afgan veya Puştunların burnu bile kanamıyor** veya koruyucu melekler kanattırmıyorlar. **Desiselerin hepsi Türk asıllı Hazara, Özbek, Türkmen, Aymak gibi yerli halka karşı oluyor.** Birisini öldürüp ötekinin üstüne atarak Türkiye'nin Güney Doğusu'nda olduğu gibi kanlı sahneler hazırlanıyor ve hep Türkistanlı ve yerli halk şehit ediliyor. Savaş başladığından bu güne kadar yabancı desetğindeki büyük küçük bütün Puştunlar hayattalar amma; ölenler ya da devreden çıkanların hepsi yerlidir. Mesela:

Melle Han; Mevlevî Kara; Zabihallah; Aşır Pehlivan; İsmail Han (kaçtı); ve Ali Mezarî ve isimlerini bilmediğim daha nice Türk-ü Tacik kardeşlerimizdir. Ne sihir, ne keramet, ne el çabukluğu Afganlara ne suikast var ne desise. İnsan olup da düşünmez misin?

Falaka:

Bizimkilerin çorba diye ehemmiyet vermediği hatta ilk okullarda bile tatbik edilen iki ayağı iki parça tahtanın arasına alıp ayağın altına şallak veya kamçıyla vurma işidir.⁴

Perçin:

Perçin, bir kişinin kulağını kapının basamağı veya her hangi bir direğe çivileyip cezalandırmak şeklidir. Bu işkence, atını rüşvet olarak isteyen Andhoy'un Patan Hükümrani Abdüş-şükür'e vermeyen Andhoy eşrafından bilge, özü bahahır Nazir Hacı namlı kişiye eski kapalı çarşının deri pazarı bölümünde tatbik edilmişti.

Zencir ve zevlane veya işkil kişen:

Bir kişiyi zincirlere bağlamak işidir. En çok korktukları insana yaparlar. Bu sistemi hatta inceleyerek tetkik ettim. Ellere demir kelepçe takılır. İki elin arasına ayrıca takriben yarım metre uzunluğunda bir demir çubuk eklenerek kelepçelere kitlenir. Ayaklara da aynı işlem yapılır. Boyuna **gol** isminde değişik düzende bir kelepçe takıldıktan sonra gol ile ayak kelepçesini birleştiren uzun demir çubuklar ilave edilir ve ayrıca fazla işkence vermek için bu sisteme ağır zincirler ilave edilerek yük ağırlaştırılır ve yaşanmaz durum alır.

Yuğ:

Boyuna boyunduruk vurmaktır.

⁴ Türkistan (Horasan)'da dayağa bişme tabir edilen bir olay vardır. İnsanlar normal hayatta günün birinde böyle bir hadiseyle karşılaşabileceğini düşünerek, boş bir yerde birbirlerine falaka ve çahar-vardar yaparlar. Örneğin kendim siyaset işlerine başladığımda arkadaşlarımızla Miçit (Mescit) namlı şehir dışındaki terk edilmiş eski bir mescid kalıntısına giderek bu işi yapmışımdır. Yani guruplar kurulur. Her gurup sırayla devletin uyguladığı şeraitte birbirine dayak işkencesi yapardı. Bu işlemin sonunda şayet görünür yerlerde morarma ve bereler olursa haftalarca arkadaşın birinde kalıp dışarıya çıkılmazdı. Benim bildiğim kadar Andhoy Türkleri dayağa yılmaz ve zulüme boyun da eğmez.

Künde (kütük): Künde iki çeşittir:

a) Ayak kündesi. Ev gibi kapalı bir yerde ve bir kaç kulaç uzunluğunda ve takriben bir metre eninde diz boyu uzunca bir çukur kazılır. Çukurun üstüne iki parça kalın tahtadan menteşeli kapı gibi kapak yapılır. Kapaklarda ayak sığacak daire şeklinde delikler vardır. Her iki deliğin arkasında alafranga tuvaletin deliği gibi başka bir delik yapılır. Mazlum kişinin donunu sıyırtarak buraya oturturlar. Ayakları da öndeki deliklere yerleştirip kitlenir. Adam burada istenildiği zamana kadar kalır ve tabii ihtiyacını da oraya yapar. Ekseren çukurun içinde fareler de vardır.

b) Boyun kündesi. Boyun kündesi de ayak kündesi gibi yapılmış olup tek delikli ve delik biraz yukardadır. Ayak kündesinden şikayet edenler ayrıca boyun kündesine takılırlar. Bu aletlerin hepsi insan hakları havarilerine mensup şerefli İngiliz Subayı General William Campbell (Şir Han)'in Güney Türkistan milletine armağanıdır.

Süngüleme:

Nadir Şah'ı intikam almak için öldüren, Abdulhalik isimdeki genci, önce bend bend keserek vücuttan ayırmışlar, kalan gövdeyi de her seferinde yarım inch (2.5 cm) sokmak suretiyle süngüleyip delerek öldürmüşler. Bu hikayeyi Kabil Öğretmen Okulu'ndaki edebiyat öğretmenimiz (lakabı Baba Gulam) ve hem de Kabil'daki Abdulhalik'in akrabalarından duymuşumdur.

Tel-dağ:

Tel, Farsça'da nebati yağ veya cıvık (sıvı) yağ demektir. Dağ ise, dağlamak ve kızgın bir şeyle yakmak anlamına gelir. Tel-dağa şâhit olmuşumdur. Önce adamın ensesine hamuru daire şeklinde

yerleştirenerek bir küçük havuz yaptılar. Sonra da o havuza tencerede hazır kızartılmış yağı çömüjle (kepçeyle) yavaş yavaş dökmeye devam ettiler. Tatmin olmamış olsalar gerek ki aynı işlemleri adamın kafatasına da uyguladılar.

Tabii ki bu işkencelerde dâd-u feryatlar bir sağır duymazlığıyla işitilmiyor ve işkenceye devam ediliyordu. Adam bayılıyor, kendini kaybediyor ve hatta bazan nara atarak ana avrat küfür edenleri, zalimlerin soyuna sopuna sövenleri de gördüm ve duydum. Çocukluk hâli hem oradan ayrılmak istemiyordum ve hem de bazı işkencelere bakarak adamla beraber amma sessiz sessiz ağlıyordum. Dahası beni işitip kovmalarını da istemiyordum. Doğum yerim olan Andhoy Şehri'nde tel-dağ yapılan kişi, buğday renkli kara yağız ve pehlivan yapılı birisi idi. Adamı bunca hususî işkencelerden sonra bir de çaharsu (çarşı, dört tarafa açık) denilen ve İstanbul'un Kapalı Çarşısı'na benzer dört resteye (yöne) açık bir gümbette (eski Andhoy Kapalı Çarşısı) çarmıha gerdiler; amma bu çarmıh Hz. İsa'nın çarmıhına benzemiyordu. Şöyle ki:

Önce yerlere daire şeklinde ve merkezden başlamak suretiyle, iki tarafı sivri demir kazıklar çaktılar ve ancak iki ayak sığacak yer kaldı. Sonra adamı buraya yerleştirip kol ayak ve boynuna ipler bağlayıp bu iplerin ucunu yine damın duvarlarına çaktılar. Yani adamın kolları gerilmiş durumda ve ayakta mihladılar ve aşağıya da eğilmeyecekti. Çünkü sivri demir kazıklar var. Yerli olmayan bir kişinin bu adamın yüzüne tükürdüğünü gördüm. Tükürene gözünün ucuyla bakıp Özbekçe: "Kollarım bağlanmadan evvel nirde idin?" dedi ve milleti güldürdü. Halk acı gülüşlerle dolaylı olarak adamı destekledi.

Bu gibi işkencelerin Kabil'da daha ileri metotlarla ve modern şekilde yapıldığı **Puli Çarhi** adında bir yer varmış. Girenler ve görenler Allah dost veya düşman hiç bir müslümana göstermesin derler. Amma Afganlar, Ruslar gelince kaçıp ana vatanları Peşaver'e gidince Ruslar eline geçirecek bir de Bolşevik tuzu katıp kullanmaya devam etmişler. Şimdi de Rabbani'de imiş.

Aziz ırkdaşlarım, bu zevksiz yazıyı yazmak benim için de çok sıkıcı ve hazindir. Yalnız ibret için, vesika olarak tarihte kalsın diye yazıyorum. Yeni nesil, düşmanlarımızın acımasız ve merhametsiz olduğunu bilmeli ve unutmamalıdır. Biz Türkler kırk yıllık düşmanımız yüzümüze bir gülüp bakarsa ona aldanıyor ve geçmiş unutuluyor. Biz ne kadar "Geçmiştir, unutulsun" desek de onlar değişmiyor.

Horasan (bu günkü Afganistan) Türklerinin başına gelenler ortadaki alet kim olursa olsun, İngilizler tarafından yapılmıştır. Aynısı bu gün, Bosna, Azerbeycan, Çeçenistan, Afganistan ve Türkiye'nin Güney Doğu illerinde yapılmaktadır. Peygamber Efendimiz (S.A.), "Lâ yüldeğu'l-mü'minû min cuhrin vahidin merreteyni" yâni "Mümin, aynı delikten iki defa (yılan, akrep vs.) sokturmaz." buyurmuşlar.

Her zaman ve her yerde ve her şeraitte İngilizlerin hareketini İngiliz istihbaratı titizliğiyle takip etmeyen, bu mühlik can-ü mal, din-ü dünya düşmanına karşı yeterli tedbirleri almayan veya alamayan Türk ve Müslüman Hükümdarları, ebediyen eski şarı ve şereflerine ve millî itibarlarına kavuşamazlar.

Bu sözlerimin anlamı, gelin İngilizleri öldürmeye başlayalım demek değildir ve gücümüz de yetmez. Amma, bu dünyada yaşamak

istiyorsak, her gün bir Bosna, bir Azerbeycan, Bir Kıbrıs, bir Güney Doğu, bir Tacikistanla karşılaşıp milyonlarca Türk ve müslümanın kan çanağında boğulduğunu görmek istemiyorsak orada burada âmil aramanın yerine nereye bakacağımızı bilmeliyiz. Bu işler insan haklarıyla hallolmaz. Zaten Afrika, Avustralya ve Amerika yerlilerini, bir baştan doğrayıp tarih safhasından kaldıran biz değiliz. Türkler Asya'dan ön Asya ve doğu Avrupa'ya geldiklerinde hangi nesil ve millet var ise, Arabı, Acemi, Ermenisi ve İslaviyla hepisi yerinde duruyor. Amma Amerika yerlileri, Avustralya yerlileri ve Eskimolar neredeler? Veya yahudileri fırınlarda Türkler mi yaktı? Öyleyse ben hangi insana Batılı kadar zulüm yapmışım da ondan sorumlu olayım?

Bütün Hıristiyanlık bir merkezden idare edilir ve en küçük köşeye kadar girip siyaset yapar da fundamentalist olmaz; amma Beyt'il-Mukaddes her millete açık olsun diyenler katı tutucular ve imhası gereken teroristler olurlar. Yirminci asırda kilisedeki kadınlara erkeklere tanınan eşitlik hakkı tanınmaz ve on sekiz yaşındaki gelinlik körpe kızlar merhametsizce sokağa atılıp meyhanelerde sarhoş, ipsiz sapsızlarla uğraşmak mecburiyetinde bırakılmışsa bir şey olmaz da, keçinin koyuna "ayıp yerin göründü" diye gülmesi gibi, her türlü emniyetleri garantiye alınan, cins-i latif muamelesi gören, ayrı din ve ayrı kültürdeki Asyalı ev hanımlarını kendilerine benzetmek için kadın hakları havariliği yaparlar.

Kurtla kuzu hikayesi gibi, aşağıda su içen kuzuyu yukarıdaki kurt, "suyumu bulandıyorsun" bahanesiyle parçalayıp yemiş. "Su aşağıdan yukarıya akar mı?" Vahşettede kuzulara yapılacak ithamların sonu gelmediği gibi, bazı zamansız okşamalar ondan da tehlikelidir. Mesela, halkı sefalet içinde yaşayan Afrika ülkelerinde

Kenya'daki münbit ve verimli toprakları **nesli tükenmesin** yaygarasıyla fil üretimine ayırmak ne kadar düşündürücü ise, ihtiyat farzını terk ederek ve geçmişten ders almadan yeni müslüman olduğunu iddia eden bir İngiliz'i de İstanbul'a müftü yapar gibi Türk milletine tanıtmak o kadar gülünç ve tehlikelidir. İslam ve islamiyet için zararı sabit ve tehlike ihtimali mevcut olan böyle kaynaklardan para kazanmanın caiz olmaması gerekir. Yukarıda okuduğunuz gibi, **Mr. Hemphery, Mr. Lawrence** ve **Mr. William Campbell** gibi zatların hepsi, **hoca, mevlana, molla, hadim-i din, şeyh-ül meşayih, Muhammed (a. s.)'in arslanı gibi tantanalı ünvanlarla halkın arasına girmediler mi?** Ve tantanalı ünvanlarla avam-firibler tarafından teşhir edilmemişler mi idi? Binlerce senelik şanlı tarihimizi yıkan ve milyonlarca **müslümanın kanına girip, İslamiyetin bel kemiğini kırıp felç yapan bu sahtekâr İngiliz mevleviler ve meşaihler değil midir?** Müslümanlar yine niye akrebin üstüne itiliyor. **Bu ne biçim ümmetlik ve ümmetçiliktir?** Uyanmak için illa da başımıza taş mı yağmalıdır?

Ya rabbel âlemin ve neuzubillahi minşerril kâzibin vel fâsidin ve ihdinassırâtal mustaqîm. Amin.